

Środa, 7 lutego 2018 r.

P8_TA(2018)0032

Ochrona i przeciwdziałanie dyskryminowaniu obywateli UE należących do mniejszości w państwach członkowskich UE**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie ochrony i niedyskryminacji mniejszości w państwach członkowskich UE (2017/2937(RSP))**

(2018/C 463/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 10, 19, 21 i 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając prawo do składania petycji przewidziane w art. 20 i 227 TFUE oraz w art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 21 i 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając preambułę TUE,
- uwzględniając przyjętą przez Radę Europy Konwencję ramową o ochronie mniejszości narodowych, Protokół nr 12 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne ⁽¹⁾ (dyrektywa o równości rasowej),
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾ (dyrektywa o równym traktowaniu w zakresie zatrudnienia),
- uwzględniając dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającą rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającą dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG ⁽³⁾ (dyrektywa o swobodnym przemieszczaniu się),
- uwzględniając wyrok Sądu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 3 lutego 2017 r. w sprawie T-646/13 – *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe przeciwko Komisji* ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie stanu praw podstawowych w Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2005 r. w sprawie ochrony mniejszości i polityki walki z dyskryminacją w rozszerzonej Europie ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2013 r. w sprawie języków europejskich zagrożonych wymarciem oraz różnorodności językowej w Unii Europejskiej ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.⁽³⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.⁽⁴⁾ ECLI:EU:T:2017:59.⁽⁵⁾ Dz.U. C 124 E z 25.5.2006, s. 405.⁽⁶⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 52.

Środa, 7 lutego 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie sprawozdania na temat obywatelstwa UE – 2013 r.: „Obywatelstwo europejskie: Twoje prawa, Twoja przyszłość” ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie działalności Komisji Petycji w roku 2015 ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2017 r. w sprawie aspektów praw podstawowych w integracji Romów w UE: walka z antycygańskością ⁽³⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania na temat obywatelstwa UE z 2017 r.: wzmocnienie praw obywateli w Unii demokratycznych zmian ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając badanie z kwietnia 2017 r. zlecone przez Departament Tematyczny C Parlamentu Europejskiego na wniosek Komisji Petycji zatytułowane „Discrimination(s) as emerging from the petitions received” [Przejaw (y) dyskryminacji na podstawie otrzymanych petycji],
  - uwzględniając badanie z sierpnia 2017 r. zlecone przez Departament Tematyczny C Parlamentu Europejskiego na wniosek Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zatytułowane „Towards a comprehensive EU protection system for minorities” [W kierunku kompleksowego unijnego systemu ochrony mniejszości],
  - uwzględniając badanie z maja 2017 r. zlecone przez Departament Tematyczny B Parlamentu Europejskiego na wniosek Komisji Kultury i Edukacji zatytułowane „Minority Languages and Education: Best Practices and Pitfalls” [Języki mniejszości i edukacja: najlepsze praktyki i pułapki],
  - uwzględniając wysłuchanie publiczne zorganizowane przez Komisję Petycji w dniu 4 maja 2017 r. zatytułowane „Fighting against discrimination of EU citizens in the EU Member States and the protection of minorities” [Zwalczanie dyskryminacji obywateli UE w państwach członkowskich UE oraz ochrona mniejszości] ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając art. 216 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała szereg petycji, których autorzy wyrażają zaniepokojenie różnymi praktykami dyskryminującymi obywateli UE należących do mniejszości, i zorganizowała wysłuchanie poświęcone poszczególnym poruszonym kwestiom;
- B. mając na uwadze, że istnieje silny związek między prawami mniejszości a zasadą praworządności; mając na uwadze, że w art. 2 TUE wyraźnie wspomniano o prawach osób należących do mniejszości oraz mając na uwadze, że praw tych należy przestrzegać na równi z innymi prawami zapisanymi w traktatach;
- C. mając na uwadze, że art. 10 TFUE stanowi, iż „przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”;
- D. mając na uwadze, że choć umowy międzynarodowe stwarzają solidne ramy poszanowania praw mniejszości, wciąż istnieją znaczne możliwości poprawy pod względem sposobu urzeczywistniania ochrony praw mniejszości w UE;
- E. mając na uwadze, że każda osoba w UE ma równe prawo, a zarazem obowiązek być pełnoprawnym, aktywnym i zintegrowanym członkiem społeczeństwa;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z kryteriami kopenhaskimi zagwarantowanie praw mniejszości jest zasadniczym wymogiem, który muszą spełnić państwa kandydujące;
- G. mając na uwadze, że dyskryminację ze względu na pochodzenie etniczne wymienia się jako najczęstszą formę dyskryminacji oraz mając na uwadze, że według najnowszego badania Eurobarometru poświęconego zjawisku dyskryminacji doszło do znacznego wzrostu dyskryminacji ze względu na orientację seksualną ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. C 378 z 9.11.2017, s. 146.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0512.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0413.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0487.

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/117287/peti-hearing-programme-20170504-en.pdf>

⁽⁶⁾ Dyskryminacja w UE w 2015 r., <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2077>

Środa, 7 lutego 2018 r.

- H. mając na uwadze, że wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie równego traktowania (COM(2008)0426) obejmuje liczne dziedziny, takie jak edukacja, ochrona socjalna oraz dostęp do towarów i usług oraz ich dostarczanie;
- I. mając na uwadze, że należy gruntownie przeanalizować petycje otrzymane przez Komisję Petycji, które odnoszą się do dyskryminacji w związku z prawami mniejszości, aby zrozumieć problemy nurtujące obywateli oraz zaproponować rozwiązania;
- J. mając na uwadze, że z treści kilku petycji wynika, iż mniejszości doświadczają dyskryminacji, gdy korzystają z przysługujących im praw podstawowych, oraz mając na uwadze, że wzbudza to niepokój o dalszy byt społeczności mniejszościowych, w szczególności w kontekście działań powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- K. mając na uwadze, że ochrona i utrwalenie dziedzictwa kulturowego związanego z mniejszościami narodowymi w państwach członkowskich mają ogromne znaczenie dla spójności społecznej, gdyż dziedzictwo to stanowi ważny element tożsamości kulturowej społeczności, grup oraz poszczególnych jednostek;
- L. mając na uwadze, że państwa członkowskie mają wyraźny obowiązek wprowadzenia środków naprawczych w związku z praktykami dyskryminującymi członków społeczności romskiej, zwłaszcza w ich stosunkach z regionalnymi i krajowymi organami administracji;
- M. mając na uwadze, że składający petycje wyrażają zaniepokojenie brakiem kompleksowej reakcji i ochrony ze strony Unii, jeśli chodzi o ich prawa językowe i inne prawa mniejszości, które zapisano w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz podstawowych zasadach prawa Unii, jak orzekł TSUE;
1. ubolewa, że osoby należące do mniejszości nadal napotykają przeszkody utrudniające zapewnienie poszanowania ich praw podstawowych i są nadal ofiarami mowy nienawiści i przestępstw popełnianych z nienawiści;
  2. uważa, że państwa członkowskie powinny konsekwentnie stać na straży praw mniejszości oraz przeprowadzać okresowe oceny stanu przestrzegania tych praw;

Walka z dyskryminacją mniejszości autochtonicznych, narodowych i językowych: odpowiedzialność krajowa i unijna

3. zwraca uwagę, że kwestiom mniejszości nie nadano odpowiednio dużego znaczenia w unijnych programach działań oraz opowiada się za zintegrowanym podejściem do równości i niedyskryminacji, aby zagwarantować, że państwa członkowskie będą odpowiednio odnosiły się do różnorodności w swoich społeczeństwach;
4. jest przekonany, że UE jest odpowiedzialna za ochronę i krzewienie praw mniejszości; uważa, że należy usprawnić unijne ramy ustawodawcze w celu zagwarantowania kompleksowej ochrony praw osób należących do mniejszości;
5. podkreśla rolę instytucji unijnych w podnoszeniu świadomości na temat kwestii związanych z ochroną mniejszości, w zachęcaniu państw członkowskich do krzewienia różnorodności kulturowej i tolerancji oraz wpieraniu tych działań, zwłaszcza poprzez edukację;
6. podkreśla, że proces tworzenia polityki dotyczącej dziedzictwa kulturowego powinien mieć charakter integracyjny, oparty na społeczności i partycypacyjny oraz obejmować konsultacje i dialog z zainteresowanymi społecznościami mniejszościowymi;
7. zauważa, że w UE brakuje skutecznych narzędzi do monitorowania poszanowania praw mniejszości; domaga się skutecznego ogólnounijnego monitorowania sytuacji mniejszości autochtonicznych i językowych; uważa, że Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej powinna prowadzić intensywniejszy monitoring dyskryminacji mniejszości narodowych w państwach członkowskich;
8. uznaje ważną rolę państw członkowskich w ochronie mniejszości autochtonicznych, krajowych lub językowych; przypomina, że ochrona mniejszości narodowych oraz zakaz dyskryminacji ze względu na język i przynależność do mniejszości narodowej są zapisane w traktatach i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej;

Środa, 7 lutego 2018 r.

9. ubolewa, że problemy poruszone w jego rezolucji w sprawie ochrony mniejszości i polityki walki z dyskryminacją w rozszerzonej Europie wciąż nie zostały rozwiązane;

Ramy prawne UE dotyczące mniejszości: wyzwania i możliwości

10. podkreśla, że prawa mniejszości narodowych oraz ich ochrona to integralne elementy praworządności, co stwierdzono w dokumencie kopenhaskim Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) podpisanym w 1990 r.;

11. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, by ich systemy prawne gwarantowały niedyskryminowanie osób należących do mniejszości oraz do wprowadzenia ukierunkowanych środków ochronnych w oparciu o odpowiednie normy międzynarodowe; potępia wszelkie formy dyskryminacyjnego traktowania przedstawicieli mniejszości ze strony urzędników państwowych; sugeruje, aby właściwe organy korzystały z dostępnych środków, w celu zgłaszania oraz, w razie potrzeby, nakładania sankcji w przypadkach dyskryminacji;

12. podkreśla, że sytuacja oraz status prawny przebywających na stałe w państwach członkowskich osób niebędących ich obywatelami wymagają uregulowania;

13. podkreśla, że zasoby dziedzictwa naturalnego i kulturowego mniejszości narodowych stanowią filar spójności społecznej i muszą być postrzegane jako dobra, które należy w pełni zachować dla przyszłych pokoleń, między innymi przez zaprzestanie działań zanieczyszczających środowisko;

14. wzywa wszystkie państwa członkowskie do podpisania, ratyfikacji i wdrożenia Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych, Protokołu nr 12 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych bądź do odnowienia ich zobowiązań w ramach odpowiednich umów międzynarodowych; podkreśla, że mniejszości autochtoniczne i językowe powinny być traktowane zgodnie z zasadami określonymi w tych dokumentach;

15. wzywa do przeglądu dyrektywy o równości rasowej oraz dyrektywy o równym traktowaniu w zakresie zatrudnienia; głęboko ubolewa z powodu znikomego postępu w kwestii przyjęcia wniosku dotyczącego dyrektywy o równym oraz apeluje do Komisji i Rady o wznowienie stosownych negocjacji w celu ich zakończenia przed upływem obecnej kadencji;

Ochrona i obrona języków mniejszościowych

16. zachęca państwa członkowskie, by zapewniły prawo do posługiwania się językiem mniejszościowym oraz by chroniły różnorodność językową w Unii zgodnie z traktatami UE;

17. uważa, że należy szanować prawa językowe w społecznościach, w których obowiązuje więcej niż jeden język urzędowy, bez ograniczania praw żadnej z nich, zgodnie z porządkiem konstytucyjnym każdego z państw członkowskich;

18. wzywa Komisję, by aktywniej promowała nauczanie i używanie języków regionalnych i mniejszościowych jako potencjalną metodę zwalczania dyskryminacji językowej w UE;

Prawa lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTI)

19. zachęca Komisję do podjęcia bardziej zdecydowanych działań na rzecz zwalczania homofobii i dyskryminacji osób LGBTI, w tym konkretnych środków legislacyjnych, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich; zaleca monitorowanie praw osób LGBTI i zapewnienie jasnych i przystępnych informacji na temat wzajemnego uznawania transgranicznych praw osób LGBTI i ich rodzin w UE; uważa, że państwa członkowskie powinny inwestować w zapewnienie ukierunkowanego kształcenia na różnych etapach, aby zapobiegać nękanii i zwalczać homofobię w sposób uporządkowany;

20. apeluje do Komisji o dopilnowanie, by państwa członkowskie prawidłowo wdrożyły dyrektywę o swobodnym przemieszczaniu się i konsekwentnie przestrzegały m.in. przepisów dotyczących członków rodzin oraz zakazu wszelkiej dyskryminacji;

Środa, 7 lutego 2018 r.

21. wzywa Komisję, by podjęła działania w celu zapewnienia osobom LGBTI i ich rodzinom możliwości korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z art. 21 TFUE oraz art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

o

o o

22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.
